

Obsah

Úvod – Dagmar Opatřilová	5
1 Charakteristika dětského věku – Dagmar Přinosilová	8
1.1 Novorozenecké období	8
1.2 Kojenecké období	16
1.3 Batolecí období	30
1.4 Předškolní věk	41
2 Psychologická problematika – Dagmar Přinosilová	55
2.1 Obecné principy psychického vývoje	55
2.2 Znevýhodnění jako psychologický problém	58
2.3 Rodina dítěte s postižením	61
2.4 Postižení jako náročná životní situace	69
3 Zdravotní postižení a zdravotní znevýhodnění – Dagmar Opatřilová	74
3.1 Pohybové vady a speciálně pedagogická podpora	74
3.2 Náhlé příhody a úrazy v dětském věku	87
3.3 Poruchy růstu	91
3.4 Dětská mozková obrna (kazuistiky)	92
3.5 Jedinci se zdravotním znevýhodněním	107
4 Pedagogické poradenství a intervence – Dagmar Opatřilová	119
4.1 Raná intervence	119
4.2 Pedagogické poradenství	125
4.3 Pojetí a cíle předškolního vzdělávání	131
4.4 Vzdělávací obsah Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání	135
5 Diagnostické metody u dětí s postižením – Dagmar Přinosilová	140
5.1 Diagnostika mentální retardace	140
5.2 Diagnostika tělesného postižení	148
5.3 Diagnostika zrakového postižení	153
5.4 Diagnostika sluchového postižení	160

6 Důležité prostředky předškolního vzdělávání – Dagmar Opatřilová	169
6.1 Hra a její hodnocení	169
6.2 Kresba jako diagnostická situace	175
6.3 Řeč v předškolním věku	178
6.4 Psychosociální podmínky pro předškolní vzdělávání	187
7 Specifika vývoje a včasná pedagogická intervence u dětí se zrakovým postižením – Petra Hamadová	193
7.1 Teoretická východiska a současné pojetí oboru oftalmopedie	193
7.2 Dopad zrakového postižení na psychický vývoj dítěte do šesti let	201
7.3 Vývoj zraku a motoriky od narození do nástupu do školy	210
7.4 Pedagogické poradenství a intervence	215
7.5 Rehabilitace a podpůrná opatření u dětí se zrakovým postižením	224
7.6 Případová studie	229
7.7 Obrazové přílohy, adresář	235
8 Specifika vývoje a včasná pedagogické intervence u dětí se sluchovým postižením – Radka Horáková	243
8.1 Teoretická východiska a současné pojetí oboru surdopedie	243
8.2 Psychomotorický vývoj dítěte se sluchovým postižením	249
8.3 Pedagogické poradenství a intervence v raném a předškolním věku	255
8.4 Možnosti rehabilitace dětí se sluchovým a duálním postižením	263
8.5 Případová studie	275
8.6 Obrazové přílohy	280
Literatura	282
Internetové zdroje	290